

Kleine deukjes worden zichtbaar maar rust blijft

Langzaam nemen de problemen in het goederenvervoer toe. Daar waar normaal ongeveer 200 schepen per week van Zuid naar Noord gaan door het Suezkanaal

(ca. 12% van de wereldwijd verscheepte goederen) is dat nu meer dan gehalveerd. Het gevolg is langere en dus duurdere omwegen. De chemie in Duitsland hebben nu te maken met vertragingen in de levering en hogere vrachtkosten. En dat terwijl deze sector al aan het worstelen was met uitdagingen als hogere energie- en materiaalkosten. Het gevolg is dat aan de productiekoppen gedraaid wordt. Producten gaan dan schaars worden en de kosten ervan lopen op. Slecht nieuws voor de inflatie dus. Ook in het Panamakanaal zijn er problemen. Door de droogte is het waterpeil gedaald waardoor er minder schepen kunnen passeren. Bij dit kunstmatig aangelegd kanaal verdwijnt na het passeren van een schip water naar de Oceaan. Middels veilingen wordt de doorgang verdeeld en het aantal schepen dus gereguleerd en in dit geval verminderd. Al met al stijgen de kosten van het containervervoer hard. Zo zijn de kosten voor vervoer tussen Shanghai en Rotterdam inmiddels verdriedubbeld. Alternatieven worden overwogen als luchtvracht maar ook meer gebruik maken van lokale producenten. Hoe het ook is, de inflatie ligt weer op de loer. En daarom heeft de Europese Centrale Bank de rente afgelopen donderdag op 4% laten staan. Er is duidelijk aangegeven dat het nog voorbarig is om te spreken over renteverlagingen. Het lijkt er evenwel op dat er wel bereidheid is om de rente te verlagen maar pas als de komende gegevens bevestigen dat de inflatie is overwonnen. Dat zou dan in mei/juni moeten gebeuren. En de recente gegevens zijn niet echt positief. De eurozone kende een trage start in januari, met mogelijks zelfs een negatieve groei.

HET WEER

Komende week blijft de temperatuur boven gemiddeld. De middagtemperaturen zullen liggen tussen 8 en 11 graden. Zon en regen zullen elkaar gaan afwisselen. De zonopbrengst zal minder dan gemiddeld zijn. De wind zal meer dan gemid-

deld aanwezig zijn. De nachtvorstgrens zal niet gehaald gaan worden.

OLIE

Ook wat deukjes in de olieprijs ontwikkeling. En dat leidde er afgelopen week toe dat de olieprijs flink is gestegen. De week begon op \$78,69 per vat en eindigde op \$83,83 per vat. Er waren wat kleine verstoringen. Zoals de extreme

kou in de VS. Dat zorgt voor minder olieproductie. In North Dakota is de productie zelfs met 40% gedaald. Als gevolg van de afname van productie wordt een beroep gedaan op de voorraden. En logischerwijs zijn dus ook de voorraden in de Verenigde Staten gedaald. De daling van 9 miljoen vaten zorgt ervoor dat voorraden zijn gedaald naar het laagste niveau sinds oktober. Ook de zorgen over de vertragingen bij de scheepvaart als gevolg van schepen die de Rode Zee mijden spelen een rol. Al met al is de hoeveelheid olie die uit het Midden-Oosten naar Europa gaat bijna gehalveerd: van 1.070.000 naar 570.000 vaten per dag. En dus lijkt de weg naar hogere prijzen ingeslagen. Die ontwikkeling vindt steun vanuit economische hoek. Zowel vanuit de Verenigde Staten (sneller dan verwachte groei) als China (steun om groei te stimuleren) lijkt de vraag naar olie door economische ontwikkeling toe te gaan nemen. De vraag-aanbod verhouding lijkt dan ook te gaan verschuiven. Saillant detail is dan ook dat er meer dan een dozijn tankers (met 10 miljoen vaten Russische ruwe olie) voor de kust van Zuid-Korea dobberen. Het is niet mogelijk deze olie op de markt te brengen als gevolg van Amerikaanse sancties.

KOLEN

De kolenprijs daalde van €96,83 naar €95,27 per ton. De grootste veroorzaker daarvan is gas. Daarbij komt nog dat de hoge windopwekking en de boven gemiddelde temperatuur de vraag naar kolen doet afnemen.

GAS

De aardgasmarkt is afgelopen week niet zoveel veranderd. Er was wel wat beweging gedurende de week maar dat leidde niet naar een groot verschil van week tot week. In het begin van de week was er een daling zichtbaar. De storm Isha was de veroorzaker daarvan. Want meer wind gaf meer opbrengst windenergie en hogere temperaturen. Beide elementen deden de gasprijs wat dalen. Halverwege de week zorgden berichten over LNG ladingen uit Qatar voor problemen en stijgende prijzen. Ladingen uit Qatar zouden vertraagd zijn, en in Italië werd een lading LNG zelfs geannuleerd. Met een gewijzigd weerbeeld en de toenemende onzekerheid rond het gasaanbod in het Midden-Oosten waren er voldoende aanknopingspunten om de gasprijs te laten stijgen. De prijzen stabiliseerden weer op donderdag en het lijkt er op dat prijzen rond dit niveau blijven hangen. Een verdere daling zou meer vraag uitlokken waardoor de prijs weer zou gaan stijgen. De zorgen van verdere stijging zijn even verdwenen. Dat komt uiteraard door de goed gevulde opslagvoorraden, een ruim aanbod en een zwakke industriële vraag. Maar daarmee is de kous zeker niet af. Want feit blijft dat Europa nog altijd flinke hoeveelheden Russisch LNG importeert. En het wegvallen daarvan tot een tekort kan gaan leiden. Een andere aanvoerlijn, die vanuit Oekraïne, kan ook onder druk komen te staan. Het transportcontract loopt ten einde en verlenging daarvan is geen uitgemakte zaak. Minder aanvoer levert op dit moment geen probleem op, maar aankomende zomer moeten de voorraden weer aangevuld worden. En als dan gasstromen ontbreken zijn er ineens wel grote problemen.

POWER

De ontwikkelingen op de gasmarkt worden gevolgd door de powermarkt. Hogere temperaturen en veel wind duwt de prijzen omlaag. Door het aanbod van wind zijn met name de spotprijzen gedaald. Het leverde op de spotmarkt in de vroege woensdagochtend zelfs 2 uren met negatieve prijzen op. Dat was de voorbode van een unicum. Door het grote windaanbod werden veel productie installaties op voorhand al uitgeschakeld. Omdat de landelijke netbeheerder de beschikking moet hebben over snel inzetbare re-

serveer capaciteit werden forse prijzen geboden. Voor opregelen bijna €2.500 per MWh.

EMISSIONS

De koolstofprijzen stabiliseerden de afgelopen week. Er zat wel wat beweging in gedurende de week maar op weekbasis ging de prijs van €61,58 naar €61,57 per ton. Om verder te dalen moeten er fundamentele wijzigingen komen. Men verwacht dat de gemiddelde prijs in 2024 zal uitkomen op €74 per ton.

OUTLOOK

GAS

GASMARKT LIJKT TE STABILISEREN

De Europese gasprijzen lijken te gaan stabiliseren. Opvallend is dat de prijs voor de komende wintermaanden lager is dan de prijs voor de aankomende zomermaanden. De vraag naar gas zal komende week wat gaan dalen door de hogere temperaturen maar de spanning in het Midden-Oosten blijft. Het lijkt dan ook een week te worden waarin prijzen niet zoveel gaan wijzigen. Cal25 baseload **steeg** van 31,75 naar 32,42 €/MWh. De spotmarkt (TTF) handelt op 28,03 €/MWh. Op maandag 29 januari 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 27,26 €/MWh.

POWER

WIND GAAT AFNEMEN

In de loop van de week zal het windaanbod gaan afnemen. Met ruim 48 GW is er voldoende Franse kernenergieproductie. Ook aan de powerkant lijken prijzen te gaan stabiliseren. Cal25 baseload **steeg** van 76,77 naar 78,08 €/MWh. De spotmarkt (EPEX) handelde op 71,33 €/MWh. Op maandag 29 januari 2024 noteerde de spotmarkt een prijs van 80,29 €/MWh.